

Estland

Medling i medlemsstaterna - Estland

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.
Översättningen till [et](#) är dock redan färdig.

I stället för att anlita domstol - varför inte försöka lösa en tvist genom medling? Medling är en form av alternativ tvistlösning där en medlare hjälper dem som är inblandade i en tvist att nå en överenskommelse. Både myndigheter och jurister i Estland är medvetna om fördelarna med medling.

Vem kontaktar man?

I estnisk lag gör man åtskillnad mellan medling och förlikning. Medling är ett bredare begrepp som avser alla situationer där en oberoende tredje part hjälper till att lösa en tvist, och den tredje parten behöver inte vara en dömande instans.

I vissa fall kan justitiekanslern fungera som medlare. Även om lagen om justitiekanslerns ämbete inte hänvisar till begreppet "ombudsman" utför justitiekanslern i praktiken även en ombudsmans uppgifter, t.ex. att övervaka att offentliga organ agerar på ett sätt som inte strider mot de grundläggande rättigheterna och friheterna eller mot principerna för god förvaltning. Justitiekanslern har också en övervakande roll gentemot lokala myndigheter och offentligrättsliga och privaträttsliga juridiska personer som utför uppgifter som hör till offentlig förvaltning. Sedan 2011 har också justitiekanslern agerat som barnombudsman enligt artikel 4 i konventionen om barnets rättigheter. Mer om detta finns att läsa på justitiekanslerns [webbplats](#).

Förlikning innebär enligt estnisk lag att en förlikningsman eller ett förlikningsorgan agerar i tvistemål. Förlikning regleras genom förlikningslagen, medan medling regleras genom en separat lag för det ändamålet. Förlikningslagen utformades för att införliva direktiv 2008/52/EG om vissa aspekter på medling på privaträttens område i Estlands nationella lagstiftning.

Enligt förlikningslagen kan en förlikningsman vara vilken fysisk person som helst som båda parterna har godkänt för ändamålet. Vidare kan en advokat eller en notarie fungera som förlikningsman. Enligt den särskilda lagen om förlikning kan en förlikningsman också vara placerad vid ett offentligt organ på statlig eller lokal nivå.

På notariekammarans [webbplats](#) finns en förteckning över notarier som är villiga att fungera som förlikningsmän.

En förteckning över advokater som är villiga att fungera som förlikningsmän finns på samma sätt tillgänglig på advokatsamfundets [webbplats](#).

Socialministeriet planerar att utveckla verksamheten med medlare/förlikningsmän för familjer.

Du kan också kontakta följande icke-statliga organisationer:

- [Estlands samfund för medlare](#) lämnar information på både estniska och engelska. Kontaktperson är [Anneli Liivamägi](#).
- [Estlands förening för barnens välbefinnande](#) är en icke vinstdrivande förening som stöder barns rättigheter. Till verksamheten hör rådgivning till föräldrar som vill separera eller skiljas. Föreningen uppmanar föräldrar att använda förlikningsmännens tjänster för att skydda barnens intressen. Föreningen har också arrangerat kurser om medling för familjer.
- [Estniska försäkringsbolagens sammanslutning](#) har inrättat en försäkringsmedlare som ska behandla tvister mellan försäkringstagare och försäkringsbolag eller försäkringsförmedlare.

Enligt lagen om lösning av kollektiva arbetsmarknadskonflikter (dvs. tvister som gäller villkoren i ett kollektivavtal) har parterna i sådana konflikter möjlighet att anlita en offentlig förlikningsman. Den offentlige förlikningsmannen är en opartisk expert med uppgift att hjälpa parterna i arbetsmarknadskonflikten att nå en kompromiss.

Adressen till den offentlige förlikningsmannen för kollektiva arbetsmarknadskonflikter är: Henn Pärn, (*riiklik lepitaja*), e-post Henn.Parn@riikliklepitaja.ee Mer finns att läsa på den offentlige förlikningsmannens [webbplats](#).

När kan medling användas och inom vilka områden är det mest vanligt?

Generellt bör förlikningsförfarandet i förlikningslagen användas för alla civilrättsliga tvister. Det finns också ett förlikningsförfarande som ska tillämpas i tvistemål i första instans. Även om det inte finns någon statistik som möjliggör en jämförelse förefaller medling vara vanligare inom familjerättens område.

Justitiekanslern handlägger tvister där en enskild person hävdar att han eller hon utsatts för diskriminering beroende på kön, ras, nationalitet eller etnisk härkomst, hudfärg, språk, ursprung, religion, politisk eller annan åskådning, ekonomisk eller social status, ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller andra egenskaper enligt gällande lag. Medlare kan också kopplas in i ärenden som handlar om grundläggande rättigheter.

Den offentliga förlikningsmannens befogenhet gäller kollektiva arbetsmarknadskonflikter.

Finns det särskilda regler som måste följas?

Den allmänna principen i estnisk lag är att det är frivilligt att använda sig av medling.

Samfundet för medlare har utarbetat en standardbehörighet som kommer att krävas för förlikningsmän som arbetar med medling för familjer i Estland.

Estlands civilprocesslag innehåller särskilda regler om medling av en domare i situationer där en förälder överträder ett beslut gällande kontakt med ett barn. Enligt paragraf 563 i den lagen kan domstolen på begäran av en förälder kalla båda föräldrarna till domstolen för att lösa en sådan tvist genom överenskommelse. Domstolen kallar föräldrarna personligen till domstolen och informerar dem om de eventuella juridiska konsekvenserna (böter eller kvarhållande i häkte) om de underlåter att inställa sig.

Enligt civilprocesslagen får domstolen också besluta att parterna ska delta i en förlikningsprocess i enlighet med förlikningslagen om den, mot bakgrund av de fakta som kommit fram i ärendet, bedömer att detta är nödvändigt för att kunna lösa tvisten.

Bestämmelserna om förlikning genom justitiekanslern återfinns i paragraferna 35⁵ – 35¹⁵ i lagen om justitiekanslerns ämbete.

Den offentliga förlikningsmannens insatser och parternas rättigheter och skyldigheter när det gäller att lösa kollektiva arbetsmarknadskonflikter regleras i lagen om lösning av kollektiva arbetsmarknadskonflikter.

Förfaranderegler för medlingsfunktionen vid de estniska försäkringsbolagens sammanslutning finns på [nätet](#).

Socialministeriet har som mål att bidra till tvistlösning i familje frågor. Bland annat har man för avsikt att fastställa en standardbehörighet för dem som vill medla i sådana tvister. I framtiden kan staten eller lokala myndigheter erbjuda medling och stå för kostnaderna för vissa medlingstjänster.

Information och utbildning

De som är verksamma som förlikningsmän enligt förlikningslagen, inklusive notarier och advokater, har ofta egna webbplatser med närmare information om sina tjänster. På notariekammarans [webbplats](#) finns vidare en förteckning över notarier som är villiga att ställa upp som förlikningsmän. En förteckning över advokater som är aktiva som förlikningsmän finns på samma sätt tillgänglig på advokatsamfundets [webbplats](#).

På justitiekanslerns [webbplats](#) finns uppgifter om justitiekanslerns verksamhet som förlikningsman.

Även den allmänne åklagaren beskriver sin verksamhet som förlikningsman på sin [webbplats](#).

Utbildning för medlare tillhandahålls av den privata sektorn (exempelvis samfundet för medlare). Det finns inga särskilda regler för utbildning av medlare.

Vad kostar medling?

I förlikningslagen finns ingen bestämmelse som kräver att förlikning ska vara gratis, utan kostnaden ska bestämmas genom en överenskommelse mellan medlaren och parterna. Enligt uppgifter på medlarsamfundets webbplats uppgick kostnaden 2013 vid familjemedling till 60 euro per möte. Kostnaden för medling delas lika mellan parterna.

Om en domstol beslutar att det bör anlitas en förlikningsman eller medlare för att lösa en tvist kan den ekonomiskt svagare parten ansöka om bidrag från staten för att täcka sina kostnader.

Om justitiekanslern agerar förlikningsman uttas ingen avgift. Däremot kan det uppstå kringkostnader i samband med förlikningsprocessen, och det är justitiekanslern som beslutar hur dessa kostnader ska fördelas.

Den offentlige förlikningsmannens insatser för att lösa kollektiva arbetsmarknadskonflikter är också avgiftsfria. Övriga kostnader för att lösa sådana konflikter ska bäras av den part som bedöms ha gjort sig skyldig till fel, eller fördelas enligt överenskommelse mellan parterna.

Medlaren för de estniska försäkringsbolagens sammanslutning tar ut en administrativ avgift på 50 euro och förlikningsmannen en högsta avgift på 160 euro. Om ett förlikningsförsök misslyckas tas bara halva förlikningsmannens avgift ut.

Finns det möjlighet att få verkställighet av en överenskommelse som grundar sig på medling?

Enligt förlikningslagen ska den överenskommelse som förlikningsprocessen leder fram till vara verkställbar efter att ett lämpligt förfarande för att förklara den verkställbar har fullbordats i enlighet med paragraferna 627 och 627 i civilprocesslagen. En notarie kan också förklara en överenskommelse vara verkställbar efter en förlikning som skötts av en notarie eller en advokat i linje med bestämmelserna i lagen om notariatjänster.

En överenskommelse som nås efter det att en offentlig förlikningsman bidragit till att lösa en kollektiv arbetsmarknadskonflikt är giltig och bindande för båda parter från och med den dag den ingås, såvida man inte enats om ett annat datum för ikraftträdande. Denna typ av överenskommelse är dock inte en exekutionstitel.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 06/10/2015